

Màster universitari en **Formació del Professorat d'Educació Secundària
Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes**

Treball de fi de màster

Títol: Pla d'acollida, una problemàtica a mitjans de curs.

Cognoms: Sala Viñolas

Nom: Mireia

Titulació: Màster en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes

Especialitat: Tecnologia

Director/a: Garcia Carrillo, Agueda

Data de lectura: Juny 2018

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH
Facultat d'Informàtica de Barcelona

Índex

1. Introducció.....	2
1.1 Objectiu	2
2. Estat de l'Art.....	3
3. Definició i context del problema	3
3.1 Metodologia de treball.....	4
3.2 Desenvolupament de treball.....	4
3.2.1 Entrevista inicial	4
3.2.2 Distribució de l'alumnat nouvingut.....	5
3.2.3 Tipus d'activitats.....	8
3.2.4 Pas de l'aula d'acollida a l'aula ordinària.....	9
3.2.5 Avaluació.....	10
4. Descripció de la solució proposada.....	11
4.1 Proposta entrevista inicial	11
4.2 Proposta distribució de l'alumnat nouvingut.....	12
4.3 Proposta tipus d'activitats.....	13
4.4 Proposta pas de l'aula d'acollida a l'aula ordinària.....	14
4.5 Proposta avaluació.....	14
5. Resultat.....	15
5.1 Proposta de nova versió del Pla d'Acollida del centre.....	15
1. Control de document	15
2. Matriculació	15
3. Escolarització.....	19
4. Organització de l'escolarització	22
5. Recursos humans i materials	24
6. Conclusions.....	26
7. Referències bibliogràfiques	27

Annex I: Qüestionaris i respostes

Índex de figures

Figura 1. Gràfic sol·licitud d'opinió al professorat en l'elecció de grup	6
Figura 2. Gràfic omisió de passos a mig curs.....	7
Figura 3. Gràfic reducció període d'avís incorporació amb curs iniciat	7
Figura 4. Gràfic disposició de material adaptat	8
Figura 5. Gràfic adaptació del material a l'idioma.....	8
Figura 6. Gràfic adaptació del material al nivell.....	9
Figura 7. Mapa mental arribada a mig curs.....	13
Figura 8. Mapa mental arribada a mig curs.....	17

1. Introducció

Vivim en una societat on el nombre d'immigrants és molt significatiu, ja que amb el pas dels anys, ha anat en augment. Aquestes persones nouvingudes s'han vist obligades a abandonar el seu país d'origen i començar una nova vida amb la incertesa del seu futur. Dintre d'aquest grup hi ha joves que pateixen un xoc emocional, ja que s'enfronten davant d'una situació difícil de gestionar ja sigui per cultura, idioma, canvis de rutina, etc. Des de l'escola s'ha de saber acollir aquests nois i noies, tenint en compte que han de tenir les mateixes oportunitats que els locals i, per tant, han de rebre un bon ensenyament, en un entorn en què se sentin ben acollits i el puguin fer seu. Així doncs, per tal d'integrar aquest nombre d'alumnat, es va creure oportú organitzar unes aules d'acollida per tal de facilitar el seu aprenentatge i integració als centres.

Com s'ha observat durant les pràctiques, cada alumne té el seu propi ritme d'aprenentatge i, com a docents, hem de saber adaptar-nos i proporcionar-los les eines necessàries perquè siguin capaços d'afrontar la seva vida laboral i personal de forma autònoma i madura. Per aconseguir amb èxit aquests resultats, és imprescindible el vincle entre l'alumnat i el professorat. Amb això, es vol justificar la importància d'aquestes aules d'acollida tenint en compte que el vincle entre el nouvingut i el professor no seria eficaç per falta de coneixement sobre la llengua. Podria ser un error, des d'un bon començament, integrar-los directament dins de les aules ordinàries, ja que l'únic que s'aconseguiria és un bloqueig personal. Per altra banda, també provocaria que el ritme de la classe disminuís i cal que tots puguin progressar en funció dels seus coneixements. És per això que aquests nouvinguts senten més suport a les aules d'acollida perquè comparteixen la mateixa situació amb altres alumnes. Si s'aconsegueix que l'alumne s'expressi emocionalment, ajudarà que el seu aprenentatge sigui factible. Uns resultats, que permetran que pugui entrar a l'aula ordinària i relacionar-se amb la resta de companys i pugui tenir un ventall més ampli de coneixements. Per tant, el propòsit és, en tot moment, que tots els alumnes se sentin integrats en el centre i així, afavorir el seu aprenentatge.

Aquesta contextualització permet parlar del pla d'acollida que es tracta d'un document on el centre d'ensenyament preveu unes mesures per tal que, els alumnes nouvinguts i les seves famílies puguin sentir-se ben acollits i integrar-se fàcilment després de l'arribada a un nou entorn social i cultural. A més, aquest també preveu que l'alumne pugui seguir, al més aviat possible, el currículum del curs i adquirir l'idioma i autonomia en l'àmbit social i escolar. Així doncs, aquest treball està enfocat en el Pla d'Acollida elaborat pel centre on l'autora ha realitzat les pràctiques. Aquesta idea va ser planificada després de la conversa que es va realitzar amb el tutor del centre de pràcticum que alhora n'és coordinador de qualitat. En aquest centre, situat a l'Alt Empordà, hi ha molts alumnes d'origen estranger i també n'arriben forces al llarg de tot el curs. Se situa en un barri amb molta immigració i, majoritàriament, amb una situació social i cultural baixa. Podem parlar d'un centre d'alta complexitat on la majoria d'alumnes són d'origen magribí, africà o gambià i també n'hi ha d'origen xinès. No obstant això, cada vegada més augmenta el nombre d'hispanoamericans.

1.1 Objectiu

L'objectiu de l'estudi és fer una proposta de nova versió del pla d'acollida pel centre d'estudi, amb la finalitat d'ajudar a resoldre els problemes que s'han detectat i afavorir que aquest s'apliqui tal com estableixi el document.

2. Estat de l'Art

Davant la creixent arribada, aproximadament d'un 10%, d'alumnat d'origen estranger entre els cursos 1999-2000 i 2004-2005 (Departament d'Educació, 2009), el Departament d'Educació va decidir impulsar el Pla LIC i posar en funcionament les anomenades aules d'acollida com a resposta de donar una bona acollida i garantir la integració dels nouvinguts. A més a l'annex 1 d'aquest pla, es parla sobre el Pla d'acollida i d'integració, què ha d'incloure i les mesures específiques que s'han de tenir en compte (Departament d'Educació, 2004).

El 2004, el Departament d'Educació va concedir una llicència per un estudi de Lago Martínez J.R. (2005) anomenat "Criteris per a la millora dels plans d'acollida l'alumnat nouvingut en un procés d'assessorament" i que es va dur a terme durant curs 2004-2005. En aquest estudi, a partir de l'anàlisi de dades de diferents instituts i escoles, es va fer un seguit de sessions d'assessorament amb professors, tutors de l'aula d'acollida i ordinària i equip directiu, amb l'objectiu de veure, per una banda en quins punts necessitaven ajuda per millorar els plans d'acollida i si aquests eren comuns a la majoria o no i per altra banda fer una avaluació de les sessions d'assessorament, si aquestes van ser eficaces, van donar resultats i van ser com esperaven els membres participants.

En les conclusions d'aquest estudi (Lago, 2005) es mencionen els punts en què, des de la perspectiva dels assessors i participants, s'ha incidit més i per tant que potser porten més dubtes a l'hora de redactar-los o portar-los a terme. Aquests són textualment els següents:

"[...]els principis organitzatius del pla i el procés d'elaboració, [...] com organitzar els grups d'alumnes, quins criteris de nivells i quins criteris de curs, els criteris d'accés a l'aula d'acollida i els criteris de retirada dels suports de l'aula d'acollida [...] la coordinació de tots els professors i professionals que intervenen en aquests alumnes, [...] la reestructuració de l'horari de l'aula [...] els processos d'incorporació a mig curs d'alumnes nouvinguts [...]. Vetllar perquè tant en l'elaboració com en l'aprovació els òrgans de coordinació informin i promoguin la participació del professorat en l'elaboració del Pla d'Acollida i Suport." (p.53-59).

Aquests punts mencionats, coincideixen amb els problemes que l'autora s'ha trobat en el pla d'acollida del centre de pràctiques i que es detallen al punt 3 d'aquest treball.

Pocs anys més tard que s'aproves el Pla LIC, s'aprova la LOE (Llei orgànica 2/2006) que a l'article 78 sobre Escolarització estableix que "Correspon a les administracions públiques afavorir la incorporació al sistema educatiu dels alumnes que, pel fet de procedir d'altres països o per qualsevol altre motiu, s'incorporin de manera tardana al sistema educatiu espanyol. Aquesta incorporació s'ha de garantir, en tot cas, en l'edat d'escolarització obligatòria."

3. Definició i context del problema

Cada centre defineix en el Pla d'acollida a l'alumnat nouvingut les pautes, estratègies i els protocols que se seguiran i els recursos, tant personals com materials, que es destinaran per tal que els alumnes nouvinguts i les respectives famílies tinguin la millor acollida possible.

En el centre on l'autora ha realitzat les pràctiques, sorgeix la idea de fer una revisió del pla durant l'auditoria interna del centre, que es porta a terme a principis del 2n trimestre del curs 2017-2018. Diversos docents auditats traslladen al coordinador de qualitat que no es té en compte l'opinió de l'equip docent a l'hora de decidir a quin curs i grup s'incorporen els alumnes nouvinguts. Aquest fet ha estat degut a l'augment d'alumnes nouvinguts aquest curs, tant en l'inici com al llarg d'aquest.

Un fet molt important és la col·laboració i coordinació de tots els equips del centre i anar tots a una mateixa direcció per tal d'afavorir el procés i crear un clima d'empatia i proximitat del professor cap a l'alumne. S'ha de tenir en compte que l'alumne necessitarà suport dins i fora del centre.

També es detecta que quan un alumne nouvingut comença a mig curs, el procés s'accelera, ja que els alumnes s'incorporen el més ràpid possible i tot el procés d'acollida queda alterat fins al punt que els docents pensen que no se'ls té en compte i que se'ls avisa amb poc temps de reacció, alguns casos el mateix dia, per portar el material adaptat a la classe.

3.1 Metodologia de treball

En primer lloc s'ha fet una recerca de documentació sobre els plans d'acollida, per poder recollir i analitzar la informació que hi havia sobre el tema.

Tot seguit, per aconseguir redactar aquest nou pla, s'ha llegit detalladament el pla d'acollida actual del centre i s'han detectat punts confosos i alguns que podien portar contradicció. Un dels punts confosos observats durant la lectura, ha estat sobre l'horari que es proporciona a l'alumne nouvingut, al moment en què arriba al centre i al que s'incorpora a la classe, i un altre ha estat la manera com se li assigna el curs i grup. Derivat d'això, es detecta que en el pla no hi ha uns criteris definits de com s'assigna a quin curs i grup s'incorpora l'alumne i que la resta de problemes van força lligats a aquest factor.

A més, es detecta un problema pel que fa a l'idioma i és que des de l'Ens local es proporciona un traductor per les reunions amb la família però aquest s'ha de sol·licitar amb molt de temps d'antelació quan, en moltes ocasions, es desconeix quan vindrà una família al centre per primera vegada.

Un cop feta aquesta detecció, s'han realitzat dos qüestionaris, un adreçat a la tutora de l'aula d'acollida i l'altre al professorat, per tal de contrastar alguns punts de la problemàtica detectada.

Finalment, s'ha fet un "joc de rol" on l'autora s'ha intentat posar en el paper de cada un dels protagonistes que intervenen en aquest pla (família, alumnes, secretaria, docents...), i s'ha procurat que tots se sentissin còmodes, inclosos i acollits en tots els punts que presenta el pla.

Tenint en compte tot això, a continuació s'exposa la metodologia emprada en el centre on l'autora ha realitzat les pràctiques, per tal de fer-ne una valoració.

3.2 Desenvolupament de treball

3.2.1 Entrevista inicial

Quan la família arriba al centre per informar-se de com matricular el fill/a, el primer contacte es produeix amb consergeria, que és qui avisa a secretaria de l'arribada.

Seguint el punt 2 del pla d'acollida que consisteix en la matriculació, la secretària els informa, de manera bàsica i entenedora, de la documentació necessària per formalitzar la matrícula i els orienta sobre com i on aconseguir-la i els proporciona informació sobre l'institut i l'ensenyament a Catalunya, a través de la documentació en diferents idiomes que facilita XTEC. <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/informacio2/>

XTEC també facilita notes que anomena "d'interrelació", pensades pels primers contactes. <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/notes/>

Finalment un cop informada la família, es concerta un dia i hora per formalitzar la matrícula i realitzar l'entrevista amb la tutora de l'aula d'acollida o el/la cap d'estudis.

En aquesta entrevista es lliura a l'alumne l'horari que realitzarà i informació sobre els materials que necessitarà per iniciar l'escolarització.

Cal assegurar-se que t'entenen, si no és així, l'Ajuntament posa a disposició del centre un traductor, però aquest se l'ha d'avisar amb una antelació que algunes vegades des de l'institut no es té i d'altres no es pot preveure, sobretot en el primer contacte. Sí que es poden preveure mesures de cara a la data de matriculació i reunió amb la tutora, ja que al tenir un cert temps de marge pots sol·licitar el traductor i a més informar a la família de si pot venir acompanyada d'alguna persona que els pugui ajudar a entendre's.

On l'autora veu el problema és en el primer contacte i el centre no s'entén amb la família. En aquell moment la família ja és al centre i no hi ha temps per sol·licitar el traductor, aleshores si això es produeix a mitjans de curs el centre acaba recorrent a un alumne/a, del mateix origen que la família, perquè faci de traductor.

Això des del punt de vista de l'autora és un gran problema, ja que per una banda, en aquests primers contactes hi pot haver informació confidencial, o simplement informació que els companys del nouvingut no tenen per què saber, i per altra banda estàs fent perdre temps de classe a l'alumne que fa de traductor, no se sap fins a quin punt es vulneren els seus drets. Per tant s'ha de trobar una altra solució quan no hi ha la possibilitat de disposar d'un traductor professional de manera immediata.

Per altra banda no queda clar quin horari se li entregarà el dia de la reunió, ja que aquell dia no se sap encara a quin grup anirà.

3.2.2 Distribució de l'alumnat nouvingut

Tal com marca el punt 3 del pla d'acollida, el mateix dia de l'entrevista amb els pares se li fa, a l'alumne nouvingut, una petita prova de llengua i matemàtiques per determinar el grup a què s'incorporarà. Un cop fetes, la tutora de l'aula d'acollida i la Cap d'Estudis d'Alumnat decideixen a quin grup l'ubiquen i en funció d'això li assignen un company guia que el rebrà el dia que comenci a l'institut.

L'alumne comença les classes el dimecres següent a l'hora de tutoria i se li presenten la resta de companys de l'aula ordinària, i a l'hora de pati se li fa entrega de l'horari que farà, els llibres que ha de comprar, la carpeta i l'agenda. El/la company/a guia l'anirà a buscar a l'aula d'acollida i l'acompanyarà a l'aula ordinària i alhora del pati li ensenya el centre i l'acompanya a la classe següent.

Aleshores s'informa l'equip docent de l'arribada del nou alumne i les hores que assisteix a l'aula d'acollida.

L'alumnat nouvingut, quan està a les hores d'aula d'acollida, els alumnes d'aquesta estan barrejats per edats i diferents nivells

En aquest punt hi ha certs aspectes que poden portar confusió. Per una banda el pla esmenta que "després de la primera entrevista amb la família, el tutor/a de l'aula d'acollida redacta unes línies de presentació del nou alumne adreçades a l'equip docent del curs al qual s'incorpora l'alumne i que seran incloses en l'ordre del dia de la primera reunió d'equip docent que es realitzi. En cas que la reunió es realitzi amb posterioritat a l'inici de l'escolarització de l'alumne nouvingut, aquesta presentació de l'alumne es farà arribar a tots els professors de seguida que es coneguin totes les dades." Però per altra banda quan menciona els passos a seguir de manera resumida, aquesta informació se situa en l'últim punt, un cop es menciona quan començarà les classes l'alumne nouvingut.

Uns punts més avall del pla apareix la següent frase: "L'alumne, després de la primera tutoria a l'aula ordinària, comença les classes el dijous següent l'horari que se li facilità el dia de l'entrevista inicial seguint els criteris que se segueixen d'assignatures que l'alumne cursa a l'AO o a l'AA". Aquesta torna a portar confusió, respecte als passos explicats anteriorment. Primer en l'horari, que el de les classes se li entrega a l'hora del pati després de la tutoria a l'aula ordinària i aquesta menciona el dia de l'entrevista igual que es diu al 3.2.1, i segon amb què comença les classes el dijous, aleshores a quina classe l'acompanya l'alumna guia després del pati si fins dijous no comença?

El principal problema que es detecta en aquest punt, és que no es té massa en compte l'equip docent, sembla que, si l'entrevista es fa després que l'alumne comenci les classes, no se l'informi de l'arribada... A més tal com s'ha explicat en la introducció l'equip docent vol tenir opinió a l'hora de decidir a quin grup s'assigna l'alumne, concretament al qüestionari que l'autora ha realitzat al professorat s'ha preguntat: **Creus que s'hauria de demanar l'opinió del**

professorat implicat o afectat alhora decidir-ho? Tal i com es pot observar a la figura 1, un 62,5% creu que s'hauria de demanar l'opinió del professorat implicat o afectat alhora decidir a quin grup d'aula ordinària s'incorpora l'alumne/a nouvingut/da.

Figura 1. Gràfic sol·licitud d'opinió al professorat en l'elecció de grup

A més, un/a docent matisa que “el professorat ha de saber amb què compta per poder donar resposta” i un/a altre exposa “qui ha d'impartir formació necessita conèixer les circumstàncies del seu alumnat”.

Però també un/a docent que no està a favor de demanar l'opinió del professorat matisa “com a professionals no tenim per què triar els alumnes que tenim, sinó que hem de prioritzar la bona integració de l'alumne” i afegeix “els tutors són els qui coneixen millor les circumstàncies de cada grup del nivell”. En certa part la interpretació pot donar peu al no, però l'autora creu que el fet de demanar l'opinió no implica que el professor estigui donant-la per triar si tenir-lo o no a classe, i està d'acord amb l'afirmació que els tutors són qui coneixen als seus alumnes, però això és així perquè els professors li traslladen el comportament dels alumnes a les seves classes. L'autora també pensa que si els docents no traslladessin el comportament dels alumnes a les seves classes, al tutor/a corresponent, aquest/a tampoc els coneixeria com és degut.

A més en l'entrevista realitzada a la tutora de l'aula d'acollida apareix una petita contradicció pel que fa al que hi ha escrit al pla i al com realment es porta a la pràctica l'assignació del curs/grup. Segons l'entrevistada, a la pràctica el curs s'assigna per edat i el grup s'assigna on hi ha espai a l'aula per un més i en funció d'on hi ha un bon candidat a ser company/a guia, cosa que pot capgirar l'ordre del document que diu que es tria primer el grup i després el guia.

Al qüestionari que es va passar al professorat també es va preguntar: **Creus que algun punt, del pla d'acollida, passa per alt quan l'alumne s'incorpora un cop començat el curs escolar?**, ja que hi havia una sensació que el procés era més accelerat perquè s'incorporés al més aviat possible a les classes.

Aquesta pregunta ha quedat igualat el sí i el no (veure figura 2) però hi ha hagut dues respostes que fan inclinar la balança al sí i és que algú ha respost “cada cas és diferent”, i això a priori no hauria d'influir, ja que el pla s'ha de seguir per tothom i per tant no s'hauria d'ometre cap pas en funció del cas. Una altra resposta interessant ha estat “Els alumnes analfabets crec que no reben prou atenció, i jo com a mestre no he sabut que eren analfabets fins que m'ho he trobat amb l'evidència”

Aquest comentari fa pensar que se salten passos, sigui a les proves inicials o que no s'informa amb antelació, de les necessitats del nouvingut/da, al professorat implicat.

Figura 2. Gràfic omissió de passos a mig curs

També hi ha un comentari en la pregunta següent: **En cas afirmatiu quin/s?**, que s'interpreta que no sempre es té un alumne guia, i es creu que aquest és important per la integració al centre, a l'aula ordinària i l'ajuda que comporta per l'alumne nouvingut per fer que l'acollida sigui més clorosa i tranquil·la per ell.

Al professorat també se'ls va demanar: **Creus que el període d'avís es redueix quan l'alumne/a nouvingut/da s'incorpora un cop iniciat el curs?**, i a més, **Amb quantes hores d'antelació el professorat sol rebre l'informe de les necessitats de l'alumne/a nouvingut/da quan aquest arriba amb el curs començat?**. La resposta primera es pot observar al gràfic que es mostra a la figura 3 i és que el 62,5% opina que sí que es redueix el període d'avís de l'arribada quan el curs escolar ha començat.

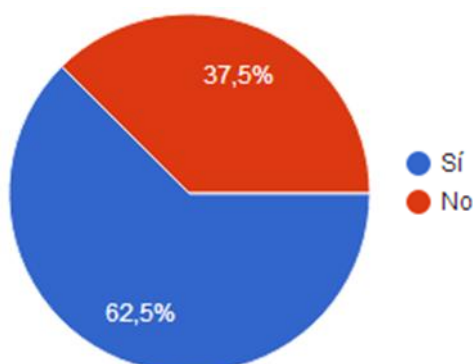

Figura 3. Gràfic reducció període d'avís incorporació amb curs iniciat

Respecte a la segona hi ha dos comentaris molt clars i és que un/a professor/a comenta: "En el meu cas, rebo informació d'aquest alumne quan hi ha reunió docent, i això depèn del calendari" i un altre "Cap antelació. Sempre és posterior a la incorporació". Es creu que aquests dos comentaris per una banda segueixen el que diu el pla, que es farà un informe pels docents un cop feta l'entrevista amb els pares i que serà inclòs a la pròxima reunió docent que es realitzi i que si la reunió és posterior a la incorporació de l'alumne, se'ls informarà tan aviat com es coneguin les dades. Però per altra banda significa que els professors no estan ben informats en el moment que es troben a l'alumne, per primera vegada, a la seva classe.

A mesura que avancem en el document del pla, trobem un altre punt que menciona l'equip docent: "Respecte a la resta de l'equip docent que imparteix matèries a les quals l'alumne/a assisteix des del primer moment d'escolarització, mitjançant les reunions d'equip docent rebran tota la informació relativa a l'alumne/a". Com es pot veure hi torna a haver el mateix problema mencionat anteriorment, si la reunió d'equip docent és més tard que la incorporació de l'alumne, vol dir que aquests professors estaran desinformats de la seva arribada i les seves necessitats.

3.2.3 Tipus d'activitats

Els recursos materials s'exposen en el punt 5 del pla d'acollida del centre, aquest disposa de "materials adaptats de diferents matèries proporcionats pel Sedec (Servei d'Ensenyament del Català), llibres, manuals de consulta, diccionaris i enciclopèdies. Amb aquests materials es va creant un fons específic de materials per a l'aprenentatge de la llengua". En concret a cada alumne/a de l'aula d'acollida se li proporciona un dossier de treball que recull parts d'aquest material i pel que va poder observar l'autora, sobretot és material visual per l'adquisició de vocabulari en català de diferents matèries i la vida quotidiana.

A l'aula d'acollida es disposa de projector i un ordinador amb connexió a internet, també es pot fer ús de les aules d'informàtica, amb reserva prèvia i en funció de la seva disponibilitat.

Aquestes aules s'utilitzen fonamentalment per l'ús de les TIC, tenint en compte que les noves tecnologies estan presents a les nostres vides i que hi ha molts recursos informàtics per aprendre la llengua, cal que l'alumnat en tingui un coneixement, i més si a la vegada aprenem matèria i llengua utilitzant-les.

A més al qüestionari que es va realitzar al professorat es formulaven unes preguntes sobre si disposaven de materials adaptats per alumne nouvinguts.

A les dues primeres preguntes que es van formular, la resposta va ser la mateixa en ambdós casos (veure figura 4): **El departament disposa de material adaptat per l'aula d'acollida o alumnes nouvinguts/des?** i **Com a professor/a, tens material adaptat addicional?**

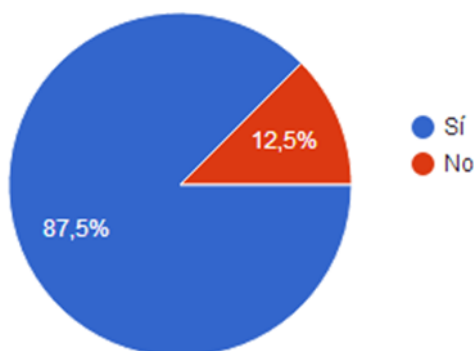

Figura 4. Gràfic disposició de material adaptat

La següent va ser: **El material s'adapta a l'idioma?** On, tal i com es mostra a la figura 5, el percentatge va variar i s'interpreta que la majoria es fa en català, ja que la finalitat és aprendre la llengua vehicular de l'escola, excepte l'anglès i el castellà on l'objectiu és aprendre aquests altres idiomes.

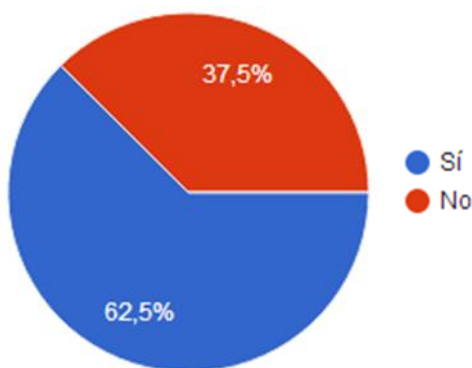

Figura 5. Gràfic adaptació del material a l'idioma

L'última pregunta va ser: **El material s'adapta al nivell?** On les respostes van ser diverses (veure figura 6).

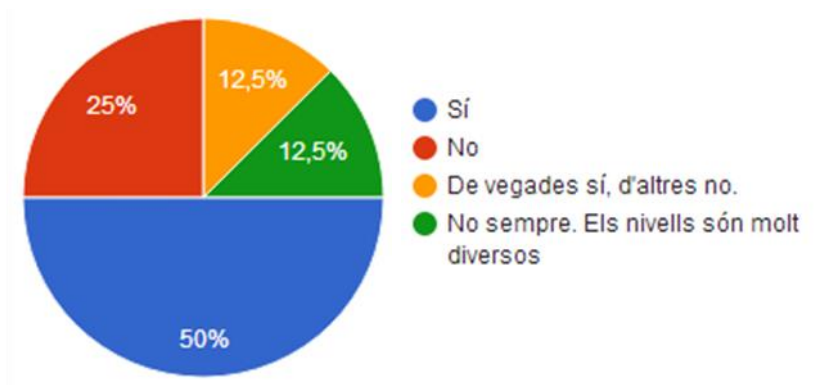

Figura 6. Gràfic adaptació del material al nivell

El principal problema que veu l'autora és que en algun departament no hi hagi material adaptat als nouvinguts, n'hi hauria d'haver a tots i de totes les matèries, per altra banda també es creu que haurien d'estar adaptats a diversos nivells, conscient que és difícil perquè tal com diu una de les respostes, "Els nivells són molt diversos", però s'hauria de tenir en compte que fossin fàcilment adaptables o tenir rúbriques d'avaluació d'una mateixa activitat en funció del nivell però sempre pensant en què els alumnes han d'assolir els objectius mínims marcats en els seus respectius PII.

3.2.4 Pas de l'aula d'acollida a l'aula ordinària

Els primers dies a l'aula ordinària, el/la tutor/a juntament amb la tutora de l'aula d'acollida, preparen les classes que considerin necessàries perquè els companys de l'aula ordinària coneguin el país d'origen del nouvingut/da.

A més, hi ha la figura del company guia, que sempre que sigui possible serà de la mateixa nacionalitat i ja integrada i que l'ajudarà a familiaritzar-se amb les classes i l'institut les primeres setmanes de l'arribada i els primers dies d'incorporació completa a l'aula ordinària.

En el punt 4.1 del pla d'acollida del centre, es mostra la taula 1 dels criteris per l'elaboració de l'itinerari curricular de l'alumne/a nouvingut/da i que pot anar canviant en funció de l'evolució de l'alumne i anar-se incorporant progressivament a l'aula ordinària de matèries inicialment cursades a l'aula d'acollida, normalment però, s'intenta no canviar-lo de cop al llarg del curs per no provocar-li un gran trasbals emocional i xoc amb la matèria sinó que el canvi és progressiu, va assistint puntualment a les matèries ordinàries que es preveu que pot incorporar-se, i cada vegada va assistint-hi més hores fins que s'incorpora definitivament, d'aquesta manera veu el funcionament i va agafant el ritme d'aquestes i no és tan xocant.

BLOC A			
ALUMNES NOUINGUTS SENSE CAP CONEIXEMENT DE CATALÀ O CASTELLÀ			
Curs	Hores que cursa a l'Aula d'Acollida		Assignatures que cursa a l'Aula Ordinària
PRIMER D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
SEGON D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
TERCER D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
QUART D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
BLOC B			
Alumnes Nouvinguts – Reforç en matèries puntuals			
Per acabar de reforçar el coneixement del català alguns alumnes assisteixen a l'aula d'acollida només en les hores corresponents a alguna de les assignatures.			
BLOC C			
Alumnes nouvinguts de parla castellana			
Inicialment com els alumnes del BLOC A, però fan castellà a l'aula ordinària des del primer dia i en funció del nombre d'alumnes que hi ha a l'aula d'acollida i les característiques de l'alumne/a se l'incorporarà gradualment a l'aula ordinària abans que els alumnes del BLOC A.			

Taula 1. Taula criteris elaboració itinerari curricular de l'alumne/a nouvingut/da. Extreta del pla d'acollida de l'institut analitzat.

L'autora no detecta cap problemàtica en el punt 4 "Organització de l'escolarització" del pla d'acollida del centre, però sí que canviaria de lloc aquest 4.1 del pla i el situaria dins el punt 2.2 del pla on hi ha l'assignació de grup. D'aquesta manera, el que queda en el punt 4 del pla és l'apartat 4.2 que va sobre l'avaluació i es tractarà en el següent punt d'aquest treball.

3.2.5 Avaluació

Pel que fa al punt 3.4 del pla d'acollida, on s'exposa el funcionament de les proves inicials, menciona que si és possible, es realitzaran la primera setmana d'incorporació de l'alumne al centre. Aleshores, es contradiu amb l'ordre, explicat al punt 3.2.2 del treball i que marca el mateix punt 3 del pla d'acollida, que es faran el dia de la reunió amb els pares.

També aquest mateix punt del pla menciona "El resultat obtingut per l'alumne/a en aquestes proves serà el principal punt de partida per marcar les hores que l'alumne anirà a classe ordinària / aula d'acollida i per determinar quines seran les millors estratègies per elaborar el pla de formació més adequat a l'alumne i la redacció del PII". Si no li hi has fet les proves el mateix dia que l'entrevista, o abans de la incorporació, com es decideix l'itinerari i es pot donar el primer dia de la incorporació l'horari de les classes que anirà a aula d'acollida i a l'aula ordinària?

"D'altra banda, el resultat de les proves inicials ha de servir per comprovar si el grup al qual ha estat inscrit l'alumne és el més adequat per a ell o no. Si es considera necessari, es faran els canvis oportuns". Si per canvis oportuns es refereix a, canviar l'alumne de grup un cop ja té l'horari i s'ha incorporat, es creu que aquests canvis no poden ser bons per l'acollida tranquil·la que es vol donar-li, ja que li pot suposar una desorientació més gran, com tornar a començar el procés. Tot i això, l'autora es va tranquil·litzar quan en preguntar a la tutora de l'aula d'acollida, "Creu que és adequat per l'alumne/a nouvingut/da assignar-li un grup o assignatures que després pot canviar en funció dels resultats de les proves inicials?" la resposta va ser "això no passa".

En realitat sí que hi ha canvi d'assignatures, però no les primeres setmanes ni el primer mes sinó quan ja se'l veu més integrat, i va en funció de l'evolució que té i forma part del procés d'incorporació a l'aula ordinària. Per tant el paràgraf citat anteriorment s'hauria de suprimir, ja que si no es porta a la pràctica i a més no es creu bo per l'alumne/a, pot comportar malentesos.

Un cop avaluades les proves inicials, es concreta quines matèries seran les que l'alumne/a cursarà a l'aula d'acollida i quines a l'aula ordinària. Aleshores es redacta una breu anàlisi dels resultats, i si calen estratègies per cobrir mancances que s'han vist a les proves inicials, i s'envia a l'equip docent.

L'autora pensa que en aquest punt del pla hi continua havent les mateixes confusions que en el punt 3.2.2 del treball, que serien els criteris d'elecció de grup, l'ordre dels passos a seguir i la informació que arriba amb retard, un cop l'alumne ja ha conegut els companys d'aula ordinària, a l'equip docent.

A la taula 1 del punt 3.2.4 del treball, es mostren els possibles itineraris curriculars de l'alumne/a nouvingut/da i, en el punt del pla on es troba, s'especifica que s'avaluarà quin és més adequat un cop realitzades les proves inicials.

Es tornen a observar les mateixes confusions que en punts anteriors del treball, moment de realització les proves i en funció d'això, assignació del grup d'aula ordinària i en quin moment es dona l'horari de les classes que ha d'assistir...

Pel que fa al punt 4.2 del pla, l'avaluació de l'alumnat nouvingut, se segueix la mateixa metodologia i normativa que utilitza el centre per avaluar els PII (Pla Intensiu Individualitzat) i l'ESO. Que consisteix a grans trets en avaluació trimestral de les matèries cursades, avaluació contínua de processos d'aprenentatge en relació als objectius de cada àrea, en aquest cas definits en el PII de l'alumne/a, i el progrés en l'aprenentatge.

Es creu que aquest punt concret no presenta confusions, ja que es nota més bagatge en el tema i possiblement és perquè no només s'aplica als alumnes de l'aula d'acollida sinó que també en els PII d'altres alumnes del centre.

4. Descripció de la solució proposada

A continuació es presenten una sèrie de propostes que es creu que poden ajudar a solucionar la problemàtica citada.

4.1 Proposta entrevista inicial

Respecte al punt 3.2.1, la problemàtica és no disposar d'un traductor qualificat de manera immediata, i recórrer a un alumne, quan es produeix el primer contacte entre el centre i la família nouvinguda.

Des del primer moment l'autora va pensar que hi hauria d'haver un sistema de traducció automàtica, que podria ser un traductor en línia per exemple, però el problema era que si la conversa havia de ser escrita, es torna molt feixuga i a més al centre no hi ha un teclat que permeti escriure de manera àgil els diferents caràcters de cada idioma, i fins i tot alguns pares poden ser analfabets, és a dir, saber parlar l'idioma però no saber llegir-lo o escriure'l. Per tant es va pensar que havia de ser un traductor de veu. Es va veure que el traductor de Google té aquesta funció i per tant que podria ser una bona eina inicial. Més endavant, a una de les assignatures del màster, els alumnes van presentar diversos projectes realitzats amb *AppInventor* i a l'autora li va cridar l'atenció una aplicació per mòbil i tauleta realitzada per uns companys. Aquesta App consisteix en un traductor de veu. A priori no té els idiomes de les principals ètnies que hi ha l'institut analitzat, però els companys van assegurar que des del programa de l'App es podia afegir qualsevol idioma, de manera que van convèncer a l'autora i aquesta els va demanar permís per poder utilitzar-la en aquest projecte de manera que a continuació es presenta l'enllaç per descarregar l'aplicació "*Traduveu*" i per manipular la programació d'aquesta i afegir els idiomes necessaris.

https://drive.google.com/open?id=1xoBuDTA_yAnUONTNYbiUcoWazT6xDuXQ

<https://drive.google.com/open?id=1JmZfUgEHam2OisIjXDs8cFrKwZEhd1MO>

Per altra banda no queda clar quin horari se li entregarà el dia de la reunió, s'haurà d'especificar, en el moment de redactar el pla, que és l'horari d'entrada i sortida del centre i el moment del pati.

4.2 Proposta distribució de l'alumnat nouvingut

La distribució de l'alumnat sempre ha estat una tasca molt complicada i canviant. Com ja se sap, en funció de les característiques del centre, hi ha diverses línies en un mateix grup, i aquestes es distribueixen en funció dels criteris del centre.

Quan s'arriba a l'anàlisi d'aquest punt del pla, és on s'observen més problemes, sobretot petites contradiccions a mesura que vas llegint el document, de manera que quan es redacti aquest punt en el pla, s'ha de tenir en compte perquè no passi el mateix.

El professorat es troba massa vegades, sobretot a mig curs, que la reunió d'equip docent es realitza amb posterioritat a l'arribada de l'alumne nouvingut i per tant aquest no sap que l'alumne comença, ja que algunes vegades no es redacta l'informe, perquè encara no s'ha realitzat l'entrevista amb la família, alguns cops no es redacta ni l'avís de què comencen alumnes nouvinguts o es fa amb poca antelació. Si ens posem en el paper de l'equip docent, s'entén el seu malestar i també que sentin que no es tingui en compte la seva opinió a l'hora de decidir a quin grup s'incorpora l'alumne, ja que quan es matricula ja se li assigna grup i quan els professors saben que s'incorpora això ja està decidit i aleshores ja no es canvia l'alumne de classe per evitar-li més trasbals del que ja li comporta ser el nouvingut.

És per això que es proposa incorporar l'equip docent en l'elecció del company guia i del grup d'aula ordinària on anirà l'alumne nouvingut. Es creu que, per més que aquests traslladin les opinions als tutors d'aula ordinària del curs on s'incorporarà, els professors que tenen als alumnes al dia a dia són els que més bé els coneixen, també saben quin grup fa més pinya i a quin se sentirà més ben acollit i integrat o quin alumne pot ser més adient per fer-li de guia, i per tant, igual que el tutor, haurien de poder opinar sobre aquesta decisió.

Cal tenir en compte que els joves viuen una etapa que pateixen molta inseguretat. Per tant, la figura de l'alumne guia pot ser molt important, ja que ajuda a l'alumne/a escollit/da, en saber que pot ajudar a altres, i pujar la seva autoestima i alhora ajuda a l'alumne/a nouvingut/da, en saber que no està sol en aquests moments, i sentir-se més segur i recolzat, per altra banda, se senten més motivats quan són capaços d'explicar amb les seves paraules allò que un company no entén. D'aquesta manera també s'ensenya a ser millors persones i que siguin solidaris entre ells.

En segon lloc haurien de quedar clars els procediments que s'han de seguir i l'ordre i moment d'aquests, perquè d'aquí ve derivat que el professorat rebin notícies del nouvingut amb poc temps d'antelació o a posteriori de la incorporació.

Si l'alumne s'incorpora a inici de curs escolar, s'haurà de mirar que les reunions amb la família i la realització de les proves inicials es facin abans de començar el curs, així l'alumne ja tindrà un grup d'aula ordinària i un itinerari, que se'ls hi hauran assignat durant les reunions d'equip docent que hi ha abans de començar el curs, i començarà les classes el mateix dia i hora que la resta d'alumnes del centre. Aquest primer dia l'alumnat nouvingut serà rebut per la tutora de l'aula d'acollida i aniran a aquesta, on la tutora repartirà i explicarà els horaris a cada alumne. A l'hora següent, se'ls presentaran els alumnes guia, i aquests els acompanyaran a les respectives aules ordinàries, on els/les tutors/es d'aquestes ja hauran informat als alumnes de la seva arribada. A l'hora del pati, els companys guia els hi faran una visita guiada als nouvinguts per ensenyar-los l'institut. Després de l'hora del pati els companys guia acompanyaran els nouvinguts a l'aula d'acollida i ells aniran a la classe que els hi toqui. L'alumnat nouvingut començarà amb l'horari establert l'endemà i el primer dia el passarà a l'aula d'acollida.

Aquesta planificació és perquè es creu que, si tant punt arribar, presents els nouvinguts a l'aula ordinària, sense haver avisat als alumnes d'aquesta, que estan nerviosos per començar el curs, pot ser un xoc per ells veure molta de gent desconeguda, nerviosa, que no parla el mateix idioma que ells i que no s'entenen, és per això que la primera hora la passaran a l'aula

d'acollida, i se'ls presentarà a l'hora següent. D'aquesta manera, el/la tutor/a de l'aula ordinària haurà pogut treballar, durant la primera hora del curs, amb els alumnes l'arribada del nouvingut.

Si la família es presenta a l'institut un cop començat el curs i és inici de setmana, s'intentarà fer l'entrevista i matriculació la mateixa setmana per tal que l'alumne pugui començar el dimecres següent.

Com que el centre té marcat que el nouvingut es presenta a l'aula ordinària el dimecres a l'hora de tutoria, vol dir que les proves inicials s'haurien de fer com a molt tard el dilluns al matí, perquè a la tarda es pogués reunir l'equip docent, valorar-ne les necessitats i prendre la decisió del grup d'aula ordinària on s'incorporarà, perquè com a molt tard el dimarts a l'hora de pati es pugui informar a l'alumne guia que dimecres, a l'hora de tutoria, haurà d'anar a buscar a l'alumne nouvingut a l'aula d'acollida, on l'estarà esperant amb la tutora de l'aula d'acollida, i acompanyar-lo a l'aula ordinària.

El/la tutor/a de l'aula ordinària, tant punt sàpiga de l'arribada del nouvingut/da informará els alumnes de l'arribada d'aquest, si no ho ha pogut fer, els avisará els minuts abans de la tutoria. Cal tenir en compte que l'ambient un cop començat el curs és molt diferent, i ja no hi ha el nerviosisme del primer dia i solen estar més calmans.

Si la família arriba a final de setmana, es farà l'entrevista i la matriculació al llarg de la setmana següent. Si és possible, l'entrevista es farà dilluns al matí i alhora se li realitzaran les proves inicials a l'alumne, així es podran seguir els passos del paràgraf anterior i podrà començar el dimecres, la matriculació es podrà fer el dimarts o dimecres, ja que potser algun document no el tens un dia per l'altre. En cas que no es pugui fer l'entrevista el dilluns, es feria al llarg de la setmana i l'alumne començaria el dimecres següent, ja que l'entorn ha de ser tranquil i les preses poden comportar un trasbals tant per la família com per l'alumne. A continuació, a la figura 7, es mostra un mapa mental d'aquest procés.

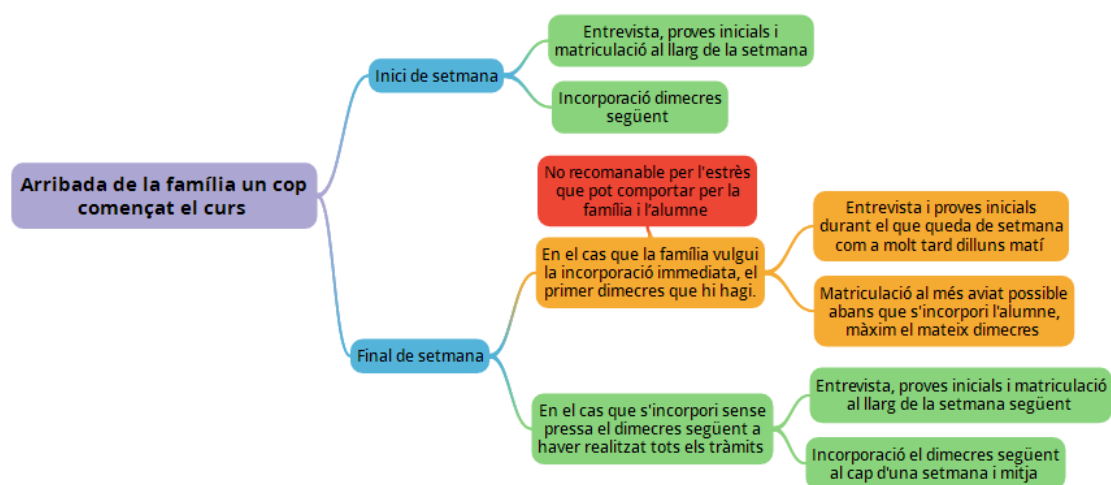

Figura 7. Mapa mental arribada a mig curs

D'aquesta manera es creu que es marca més el procediment, es dona més veu al professorat i alhora aquests tenen tota la informació, i no només un avís, com a molt tard 1 dia abans de l'arribada de l'alumne.

4.3 Proposta tipus d'activitats

L'autora creu que les activitats que es realitzen a l'aula d'acollida són correctes però també es volen proposar nous recursos materials que poden ajudar als alumnes nouvinguts en el reforç de la llegua, l'autoestima, la integració al centre i el dia a dia de la vida quotidiana.

Una primera proposta és el *Role playing*, aquesta és una tècnica d'aprenentatge en què es representa una situació que es pot donar a la vida real.

En el cas de l'aula d'acollida on un dels objectius és aprendre la llengua, es començarà per situacions més fàcils del dia a dia. Per exemple anar a comprar a una botiga, entre els alumnes han de simular aquesta acció, uns fer de botiguers i els altres de compradors. Plantejant activitats de fora de l'institut no només potencies la llengua sinó també la cohesió social.

També es podrien plantejar casos del dia a dia a l'institut, per exemple com solucionar una baralla, un conflicte que ha passat a la classe... On l'objectiu principal seria fomentar el respecte, la solidaritat, potenciar la diversitat, tots som iguals, no hi ha diferents... Aquesta activitat però té un risc que la tutora de l'aula d'acollida ha de tenir en compte i és que quan es planteja la situació a representar s'ha d'intentar que cap persona se senti directament identificada amb aquella i si és així, doncs fer canvi de papers, és a dir, que l'afectat faci el paper contrari del que va viure.

La segona proposta és fer petites representacions de teatre, és semblat al *Role playing* l'únic que en el teatre hi ha un guió, on participin tant alumnes nouvinguts com de l'aula ordinària. Amb aquesta aprendran a treballar en equip i ajudar-se, a saber escoltar, practicar la lectura de la llengua i alhora perdre la vergonya a parlar-la fora de l'aula d'acollida, amb això també s'està reforçant la seva autoestima i fomentant la cohesió dins el centre.

Per altra banda, l'autora creu que cada departament hauria de tenir materials pels alumnes nouvinguts i que fossin fàcilment adaptables a diversos nivells. Actualment hi ha molts recursos a la xarxa, pensats per alumnes nouvinguts i adaptacions curriculars que ajudarien a omplir la maleta de fons de materials que té l'aula d'acollida i també als departaments, el portal XTEC en facilita alguns a la seva pàgina web.

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/materials/>

4.4 Proposta pas de l'aula d'acollida a l'aula ordinària

Aquest punt es creu que s'està realitzant i duent a terme de manera adequada, i que per tant no cal aportar millores al respecte.

L'autora vol recomanar la lectura d'un informe breu de Benito i Gonzalez (2010) "De l'aula d'acollida a l'aula ordinària: orientacions per a la transició" i que es pot trobar en el següent enllaç: <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/521.pdf>

En aquest informe es fa una anàlisi i reflexió de diferents models de processos de l'aula d'acollida que es porten a terme a diferents centres de Catalunya.

4.5 Proposta avaluació

Tal com mencionen (Benito i Gonzalez, 2010) "La detecció de necessitats educatives, lingüístiques i socials és estrictament necessària per a assegurar una correcta incorporació de l'alumne estranger al centre educatiu i per tal de planificar de forma ajustada la seva plena incorporació als itineraris educatius normalitzats dins del centre".

En el punt 3.4 del pla, les proves inicials, queda clar qui les realitza i de què consten, i aquests punts quedaran redactats tal com estan en el pla analitzat, però tal com es detecta en el punt 3.5 del treball, hi ha contradiccions amb altres punts del pla sobre quan es realitzen i la relació d'aquestes amb el moment d'elecció del grup. És per això que es creu necessari canviar la situació d'aquest punt i situar-lo dins el punt 2 de matriculació en comptes del 3 escolarització.

També es creu que en el punt 4.2 del pla es reflecteix correctament, de manera clara i sense confusions, com es realitza l'avaluació de l'alumnat nouvingut, ja que se segueix la mateixa metodologia i normativa que utilitza el centre per avaluar els PII (Pla Intensiu Individualitzat) i l'ESO, de manera, que es creu que aquest punt no cal modificar-lo respecte a l'original del pla.

Per tots aquests motius es considera oportú replantejar els punts del Pla d'acollida a l'alumnat nouvingut que citen la problemàtica detectada i tornar-los a redactar per tal de solucionar-la plantejant les millores citades anteriorment.

5. Resultat

A continuació es presenta la proposta de nova redacció del Pla d'acollida a l'alumnat nouvingut. Tenint en compte que ha de ser funcional també quan l'alumne s'incorpori un cop començat el curs, així com que tota la família se senti acollida des del primer moment, de manera que es faciliti un procés d'integració suau i una bona acollida d'aquests. També s'ha fet de manera que no hi hagi dubtes alhora de procediments a seguir i se segueixen a grans trets els apartats que utilitza el centre en el seu pla d'acollida.

Al document s'hi afegiran taules i mapes mentals per tal de fer-lo més visual i que alhora serveixi de protocol a seguir.

En el pla proposat s'ha inclòs, en cursiva, entre cometes (") i **remarcat en gris**, els punts i paràgrafs originals del pla d'acollida del centre, que des del punt de vista de l'autora, no presentaven problemàtica i que per tant no requerien modificació. Els punts principals que no presenten modificació són els següents: s'han deixat les primeres files de la taula del punt 1 i s'ha afegit la fila d'aquesta revisió i de la proposta, també s'ha mogut de lloc el punt 3.4 de proves inicials que ha passat a formar part del punt 2 de la proposta, ja que les proves inicials s'haurien de fer abans de començar l'escolarització per tal de tenir més coneixement de les mancances i necessitats que presenta l'alumne. Els punts 2 i 3 han patit força modificacions però hi ha paràgrafs agafats del document original que es mostren en cursiva, entre cometes (") i **remarcats en gris**. També es quedarà bastant igual el punt 4 del pla original on per una banda s'ha canviat la ubicació del punt 4.1 al 2.2 de la proposta i el 4.2 quedarà igual. Finalment respecte al punt 5 només s'han realitzat modificacions a l'apartat 5.2.

5.1 Proposta de nova versió del Pla d'Acollida del centre

PLA D'ACOLLIDA

1. Control de document

"Llista de modificacions"			
Núm. Revisió	Data	Descripció de la modificació	Distribució
01	12/05/2009	Revisada i aprovada.	Intranet
02	26/02/2016	Revisió de tot el document.	Intranet"
03	21/03/2018	Revisió de tot el document	TFM
04	11/06/2018	Proposta de nova versió del document	TFM

2. Matriculació

2.1 Recepció de la família que vol matricular un fill/a

Quan la família arriba al centre, el primer contacte ha de ser acollidor. La consierge els veurà i trucarà a secretaria perquè la secretària els vingui a rebre. Aquesta portarà la família a un lloc tranquil, al seu despatx o a la sala de reunions, aleshores recollirà i valorarà la documentació i informació que aporta la família, normalment insuficient, i els informarà sobre l'ensenyament a Catalunya i al centre, i de la necessitat d'aconseguir la documentació que els hi falta per la matriculació i sobre com aconseguir-la (certificat mèdic, assegurances...).

La informació que es dona a aquest primer contacte ha de ser bàsica i entenedora, i ens podem ajudar de la documentació que facilita la generalitat en els següents enllaços:

Trets generals del sistema educatiu català:

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/informacio2/>

Notes "d'interrelació":

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/notes/>

Cal assegurar-nos que entenen i comprenen la importància de l'escolarització del seu fill/a i que portin la documentació que els falta, és per això que l'Ajuntament posa a disposició dels centres, previ avís amb antelació, un traductor.

En el cas que aquest no pogués assistir, s'utilitzarà o bé el traductor de veu de Google o bé l'aplicació per a mòbil i tauleta "*Traduveu*" que es troba al següent enllaç:

https://drive.google.com/open?id=1xoBuDTA_yAnUONTNYbiUcoWazT6xDuXQ

Un cop hem informat la família de tota la documentació necessària per realitzar la matrícula, s'acorda un dia i hora per formalitzar-la i tenir una primera entrevista amb la tutora de l'aula d'acollida. No és necessari que les dues coses siguin el mateix dia però sí que l'entrevista s'ha de dur a terme com a molt tard 2 dies abans que l'alumne s'incorpori, per tal de poder reunir l'equip docent per informar-lo i triar grup. També el mateix dia de l'entrevista o com a molt tard 2 dies abans que l'alumne s'incorpori, se li realitzaran les proves inicials.

També aclarirem amb els pares si el dia de la matriculació poden venir acompanyats d'alguna persona que pugui ajudar-los en la traducció (familiar o conegut que entengui català o castellà), si no és possible, serà el centre que buscarà recursos per poder entendre's millor. En aquest cas, que hi ha una previsió i antelació, és important recórrer al traductor, si no està disponible, se seguirà amb els traductors de veu.

2.2 Tramitació de la matrícula i assignació a un curs i grup

Es rep la família el dia i hora acordats el primer dia, secretaria recull la documentació aportada, la revisa, assigna el curs en funció de l'edat i formalitza la matrícula. Un cop fet aquest tràmit, la tutora de l'aula d'acollida o bé el/la cap d'estudis realitzarà la primera entrevista amb els pares i l'alumne, on els lliurarà l'horari bàsic del centre de les hores d'entrada, sortida i del descans (model que apareix a les notes d'interrelació de la generalitat), també lliurarà una llista de materials bàsics, no se li pot lliurar llista de llibres, ja que encara no s'ha decidit l'itinerari que seguirà, i finalment es pactarà la data d'inici de l'escolarització i es faran les proves inicials a l'alumne.

Tant punt s'acordi el dia de la primera entrevista amb la família i de les proves inicials, si fossin dies diferents, la tutora de l'aula d'acollida, convocarà en una reunió, posterior a l'entrevista i les proves, a l'equip docent del curs on s'incorporarà l'alumne, aquesta s'ha de realitzar com a molt tard 2 dies abans de la data d'incorporació. En aquesta reunió hi haurà com a mínim 4 punts del dia: el primer serà transmetre la informació sobre l'alumne nouvingut, que ha estat recopilada durant l'entrevista i les proves, el segon serà escoltar i recollir les opinions del professorat sobre els grups que hi ha a aquell curs i possibles companys guia, tercer l'elecció del grup, que més escau per perfil de l'alumne, i de l'alumne guia i finalment la decisió de l'itinerari que seguirà (segons taula que es presenta a continuació, extreta del punt 3.1 i 4.1 del pla del centre), és a dir quines assignatures cursarà a l'aula d'acollida i quines a l'aula ordinària, i la valoració i elaboració d'un PII.

Cal tenir en compte que els joves viuen una etapa que pateixen molta inseguretat. Per tant, la figura de l'alumne guia pot ser molt important, ja que ajuda a l'alumne/a escollit/da, en saber que pot ajudar a altres, i pujar la seva autoestima i alhora ajuda a l'alumne/a nouvingut/da, en saber que no està sol en aquests moments, i sentir-se més segur i recolzat, per altra banda, se senten més motivats quan són capaços d'explicar amb les seves paraules allò que un company no entén. D'aquesta manera també s'ensenya a ser millors persones i que siguin solidaris entre ells.

A continuació es mostra una taula de criteris orientativa per facilitar l'elaboració de l'itinerari curricular de cada alumne nouvingut.

BLOC A			
ALUMNES NOUINGUTS SENSE CAP CONEIXEMENT DE CATALÀ O CASTELLÀ			
Curs	Hores que cursa a l'Aula d'Acollida		Assignatures que cursa a l'Aula Ordinària
PRIMER D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
SEGON D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
TERCER D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
QUART D'ESO	Castellà Català	Socials Naturals	La resta d'assignatures
BLOC B			
Alumnes Nouvinguts – Reforç en matèries puntuals			
Per acabar de reforçar el coneixement del català alguns alumnes assisteixen a l'aula d'acollida només en les hores corresponents a alguna de les assignatures.			
BLOC C			
Alumnes nouvinguts de parla castellana			
Inicialment com els alumnes del BLOC A, però fan castellà a l'aula ordinària des del primer dia i en funció del nombre d'alumnes que hi ha a l'aula d'acollida i les característiques de l'alumne/a se l'incorporarà gradualment a l'aula ordinària abans que els alumnes del BLOC A.			

Hi haurà un cas en què no es coneixeran els grups ni els alumnes, només per la informació que arriba dels centres de primària. Aquest cas serà quan l'alumne s'incorpora a 1r d'ESO a l'inici de curs igual que els seus companys. En aquest cas el procés és el mateix però no sabràs ni quin serà el millor grup ni quin serà el millor company guia, aleshores s'assignarà un grup on hi hagi algun alumne del seu origen que prové de primària i per tant que ja està integrat en el sistema educatiu català, i un alumne guia que excepcionalment podrà ser de 2n d'ESO, ja que els de 1r encara no els coneixem i a més desconeixen el centre, igual que el nouvingut.

Quan l'alumne s'incorpora una vegada començat el curs, s'haurà de seguir el mateix procés però, probablement, més accelerat i totes les dates es coneixeran amb poca antelació, però el límit ha de seguir essent 2 dies abans de la incorporació.

A continuació, a la figura 8, es mostra un mapa mental dels passos a seguir un cop començat el curs:

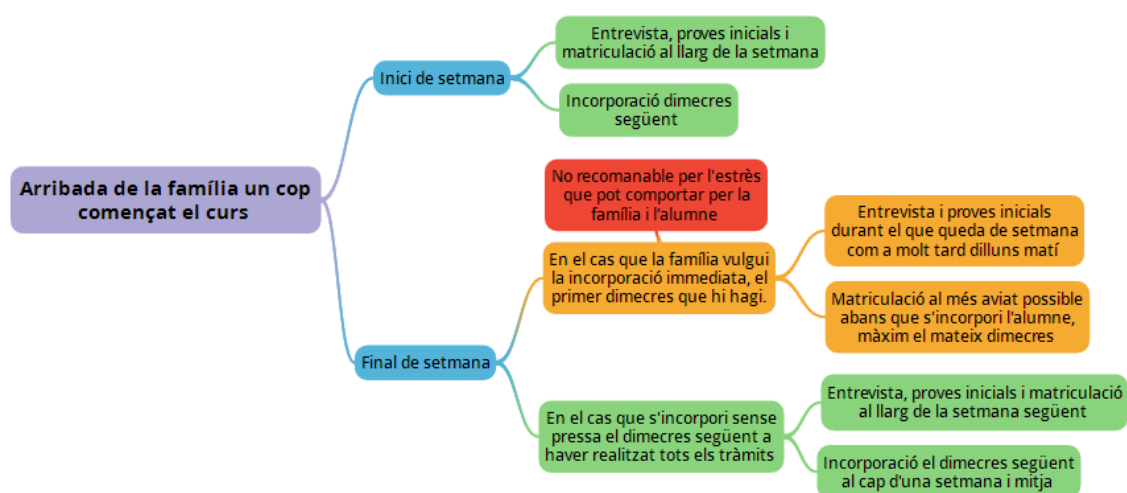

Figura 8. Mapa mental arribada a mig curs

2.3 Proves inicials

Les proves inicials es realitzaran el mateix dia que l'entrevista amb la família o bé amb un màxim de 2 dies abans que l'alumne/a nouvingut/da iniciï l'escolarització.

Aquestes proves les vigilarà la tutora de l'aula d'acollida o algun membre de l'equip docent de l'aula d'acollida.

“Les proves inicials aportades per l'assessor LIC consten de dues parts:

- 1. Àmbit LLENGUA: Sistema de proves inicials per a alumnat d'altres nacionalitats o procedents d'altres sistemes educatius. Diagnosi d'escolarització prèvia i de coneixement del principi alfabètic. El seu objectiu bàsic és conèixer de manera elemental el grau d'escolarització de l'alumnat arribat recentment al sistema educatiu català i observar el grau de coneixement del principi alfabètic per part d'alumnat escolaritzat amb altres sistemes gràfics.*
- 2. Àmbit MATEMÀTIQUES: Sistema de proves inicials per a alumnat d'altres nacionalitats o procedents d'altres sistemes educatius. Coneixements curriculars de Matemàtiques. El seu objectiu bàsic és obtenir una valoració aproximada dels coneixements curriculars no lingüístics previs de l'alumnat acabat d'arribar.*

Així mateix, si l'equip docent del curs a què s'ha inscrit l'alumne/a ho considera oportú, es poden realitzar altres proves.”

El resultat d'aquestes proves ha de servir per veure el nivell de coneixements que té el nouvingut/da en aquests àmbits i “*serà el principal punt de partida per marcar les hores que l'alumne anirà a classe ordinària/aula d'acollida i per determinar quines seran les millors estratègies per elaborar el pla de formació més adequat a l'alumne i la redacció del PII*”.

“Els documents per fer les proves d'avaluació inicial en l'idioma de l'alumne/a es troben a:”
<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/avaluacio/inicial2/>

2.4 Quadre resum del procés de matriculació

Actuació	Responsable/s	Funcionament	Observacions
1. Recepció de la família	Consergeria	<ul style="list-style-type: none">• Saludar a la família i trucar a secretaria informant de l'arribada d'una família nouvinguda.	
	Secretaria	<ul style="list-style-type: none">• Rebre la família.• Veure i valorar la informació i documentació que aporten.• Informar sobre:<ul style="list-style-type: none">– Documentació necessària per a la matriculació.– Sistema educatiu català i institut.• Assignar dia i hora per la matriculació i l'entrevista amb la tutora d'AA i les proves inicials	<ul style="list-style-type: none">• Dia màxim assignat per l'entrevista dos dies abans d'iniciar l'escolarització• Possible sol·licitud de traductor per actuacions 2 i 3
2. Tramitació matricula	Secretaria	<ul style="list-style-type: none">• Rebre a la família el dia acordat.• Recollir i comprovar la documentació que ha portat.• Comprovar edat alumne i assignar el curs.• Formalitzar la matricula.	<ul style="list-style-type: none">• Avisar a la persona que ha de realitzar l'entrevista de la finalització del tràmit.
3. Entrevista amb la família i proves inicials	Tutora AA o Cap d'estudis o equip docent (proves inicials)	<ul style="list-style-type: none">• Recollir dades sobre la família i l'alumne/a.• Realitzar proves inicials.• Comunicar la data d'inici d'escolarització de l'alumne/a	<ul style="list-style-type: none">• Dia màxim realització entrevista i/o proves dos dies abans d'iniciar l'escolarització.

4. Assignació de grup, alumne guia i itinerari	Equip docent del curs, tutora aula acollida	<ul style="list-style-type: none"> • Traspàs informació del nouvingut/da • Traspàs informació grups i alumnes del curs on s'incorpora • Decisió del grup d'incorporació i assignació alumne/a guia • Decisió itinerari curricular i valoració de necessitat de PII 	<ul style="list-style-type: none"> • Dia màxim realització reunió dos dies abans d'iniciar l'escolarització.
5. Inici escolarització	Tutora AA, Tutor/a AO	<ul style="list-style-type: none"> • Inici de curs: primer dia de curs • Al llarg del curs: el primer dimecres a l'hora de tutoria, després de l'entrevista amb els pares i les proves inicials 	<ul style="list-style-type: none"> • Abans d'iniciar el curs s'ha d'haver realitzat l'entrevista i les proves inicials

3. Escolarització

Cal ser conscients del valor que tenen les diferents actuacions que es realitzen al llarg de l'acollida al nouvingut/da, sobretot en iniciar aquesta. És bo posar-se a la seva pell, pensar que per ell és l'entrada a un lloc nou, desconegut i amb un idioma i costums diferents i que a priori només coneix la tutora de l'aula d'acollida, per tant una situació molt difícil.

El que es vol des del centre és que l'alumne s'incorpori amb suavitat i al seu ritme i no pressionar-lo ni provocar-li més estrès i preocupació del que ja porta, el contrari, s'ha d'intentar que es tranquil·litzi, calmi i intentar resoldre les seves pors i inquietuds. És per aquest motiu, que el procés d'incorporació s'ha de seguir tal com està definit i no improvisar-lo, aquest fet ajudarà a no saltar-se passos i facilitarà la integració de l'alumne/a.

3.1 Acollida inicial/ Horari

Com s'ha dit anteriorment, a l'entrevista de la tutora de l'aula d'acollida amb la família, es lliurarà l'horari bàsic del centre de les hores d'entrada, sortida i del descans (model que apareix a les notes d'interrelació de la generalitat), una llista de materials bàsics i es pactarà la data d'inici de l'escolarització.

En aquest moment es poden produir dos casos:

- Que l'alumne s'incorpori a l'institut el primer dia del curs escolar.
- Que l'alumne s'incorpori a l'institut al llarg del curs escolar.

Els passos a seguir en funció dels casos seran lleugerament diferents.

- Si l'alumne/a s'incorpora a inici de curs escolar:

El primer dia de curs, l'alumnat nouvingut serà rebut per la tutora de l'aula d'acollida i aniran a aquesta. La tutora repartirà i explicarà els horaris a cada alumne, a més del llistat de llibres que haurà de comprar i la carpeta i l'agenda del centre. A l'hora següent se'ls presentaran els alumnes guia i aquests els acompanyaran a les respectives aules ordinàries, on els/les tutors/es d'aquestes ja hauran informat als alumnes de la seva arribada. A l'hora del pati els companys guia els hi faran una visita guiada als nouvinguts per ensenyar-los l'institut. Després de l'hora del pati, els companys guia acompanyaran els nouvinguts a l'aula d'acollida i ells aniran a la classe que els hi toqui. L'alumnat nouvingut passarà la resta d'aquest primer dia a l'aula d'acollida i començarà amb l'horari establert l'endemà.

- Si l'alumne/a s'incorpora al llarg del curs:

Sempre començarà un dimecres a l'hora de tutoria, s'intentarà que sigui el següent després de l'entrevista i les proves. L'alumne/a nouvingut/da arribarà al centre una mica abans de tutoria i el/la rebrà la tutora de l'aula d'acollida, aquesta el/la situarà i li explicarà com anirà el dia. Després, se li presentarà l'alumne/a guia, aquest ja sap que ha d'anar a l'aula d'acollida a

buscar el nouvingut, i aleshores tots tres aniran a tutoria per conèixer l'aula ordinària i la resta de companys de classe.

El/la tutor/a de l'aula ordinària, tant punt sàpiga de l'arribada del nouvingut/da informará els alumnes de l'arribada d'aquest, si no ho ha pogut fer, els avisará els minuts abans de la seva arribada.

Un cop acabades les presentacions, a l'hora de pati, l'alumne/a guia li farà una visita guiada per ensenyar-li el centre i després l'acompanyarà a l'aula d'acollida on si li donarà l'horari de l'itinerari curricular que seguirà, és a dir, les matèries que realitzarà a AA i a AO i els horaris d'aquestes, a més del llistat de llibres que haurà de comprar i la carpeta i l'agenda del centre. L'alumnat nouvingut passarà la resta d'aquest primer dia a l'aula d'acollida i començarà amb l'horari establert l'endemà.

3.2 Els primers dies de l'escolarització

Els primers dies de tutoria a l'aula ordinària, el/la tutor/a d'aquesta juntament amb la tutora de l'aula d'acollida, prepararan les accions que considerin necessàries perquè la resta de companys coneguin el país d'origen del company/a nouvingut/da, d'aquesta manera s'aprofita l'avinentsa per treballar a tutoria diversos aspectes relacionats amb la interculturalitat.

Cal tenir en compte que l'alumne/a guia no deixa de ser un alumne/a i té els seus drets i deures com estudiant i la seva funció és d'acompanyant per tant en cap moment se'l pot responsabilitzar si en algun moment, pel motiu que sigui, no pot acompanyar a l'alumne nouvingut a la classe corresponent.

Si per algun motiu aquest no el pot anar a buscar o acompanyar en algun canvi de classe, és important que, si es dona el cas, el professor de la matèria sortint l'acompanyi a l'aula corresponent. Igualment, si quan es fa la ronda de guàrdia es veu al nouvingut/da sol o amb el company/a guia, o a qualsevol altre alumne, perdut i buscant l'aula on ha d'anar o als companys de grup, cosa que pot passar si es produeixen canvis d'aula inesperats, el professor de guàrdia els ha d'ajudar a trobar l'aula i companys corresponents, així com informar el professor corresponent el perquè del seu retard a classe.

3.3 Traspàs d'informació

“Després de les proves inicials s'avaluarà quines assignatures pot cursar l'alumne/a a l'aula i quines hores seran dedicades a l'aula d'acollida. Així mateix, s'avaluarà quines estratègies d'aprenentatge són les més adequades per a l'alumne/a.”

Per ajudar a la tasca com a docents d'alumnat nouvingut, el centre farà arribar material que els pot ser d'utilitat.

És important que hi hagi comunicació fluida entre els diferents professors que tenen alumnes nouvinguts/des, per compartir materials, temes de mancances/dificultats observades i comportament d'aquests... A més durant les reunions d'equip docent es valorarà l'evolució de l'alumne/a nouvingut i si és necessari, s'acordaran noves estratègies, actuacions i suports.

En aquests casos és important que tant els professors implicats com la resta d'equip del centre vagin tots a una i vetllar per l'educació i la integració de l'alumnat nouvingut.

3.4 Quadre resum del procés d'escolarització

Actuació	Responsa-ble	Moment	Funcionament
1. Inici escolarització	Tutora AA, Tutor/a AO	Arribada	<ul style="list-style-type: none"> • Inici de curs: primer dia de curs • Al llarg del curs: el primer dimecres a l'hora de tutoria, després de l'entrevista amb els pares i les proves inicials
2. Acol·lida inicial (inici de curs)	Tutora aula acollida	Arribada nouvingut/da 1a hora	<ul style="list-style-type: none"> • Rebuda alumnes nouvinguts/des. • Repartir i explicar l'horari AA-AO. • Repartir el llistat de llibres que hauran de comprar. • Repartir la carpeta i l'agenda del centre.
		2a hora	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacions respectives l'alumne/a nouvingut/da - alumne/a guia.
		Després de pati	<ul style="list-style-type: none"> • Classe amb els alumnes nouvinguts.
	Alumne/a guia	2a hora	<ul style="list-style-type: none"> • Anar a l'aula d'acollida a buscar l'alumne/a nouvingut/da. • Conèixer l'alumne/a nouvingut/da. • Acompanyar-lo a tutoria AO.
		Hora de pati	<ul style="list-style-type: none"> • Visita guiada coneixement del centre • Acompanyar-lo a AA.
	Tutor/a aula ordinària	Abans de l'arribada nouvingut/da	<ul style="list-style-type: none"> • Informar als alumnes de l'AO de l'arribada d'un alumne nouvingut.
2. Acol·lida inicial (al llarg del curs)	Tutora aula acollida	Arribada abans de tutoria AO	<ul style="list-style-type: none"> • Rebuda alumne/a nouvingut/da. • Explicació funcionament del dia. • Presentació alumne/a nouvingut/da - alumne/a guia. • Acompanyar-lo a tutoria AO.
		Després de pati	<ul style="list-style-type: none"> • Repartir i explicar l'horari AA-AO. • Repartir el llistat de llibres que hauran de comprar. • Repartir la carpeta i l'agenda del centre.
	Alumne/a guia	Abans de començar tutoria	<ul style="list-style-type: none"> • Anar a l'aula d'acollida a buscar l'alumne/a nouvingut/da. • Conèixer l'alumne/a nouvingut/da. • Acompanyar-lo a tutoria AO.
		Hora de pati	<ul style="list-style-type: none"> • Visita guiada coneixement del centre • Acompanyar-lo a AA.
	Tutor/a aula ordinària	Abans de l'arribada nouvingut/da	<ul style="list-style-type: none"> • Informar als alumnes de l'AO de l'arribada d'un alumne nouvingut.
3. Primers dies	Alumnat nouvingut	Dia següent de l'arribada	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporar-se a les classes corresponents segons l'horari proporcionat a l'acollida.
	Alumne/a guia	Sempre que pugui	<ul style="list-style-type: none"> • Acompanyar al nouvingut/da a l'aula corresponent en funció de l'horari. • Traslladar als docents informació sobre el nouvingut i que cregui rellevant. • Ajudar-lo en la seva integració amb la resta de companys i a l'institut.
	Equip docent del centre	Sempre que sigui necessari	<ul style="list-style-type: none"> • Acompanyar al nouvingut/da a l'aula corresponent si es dona el cas. • Informar del motiu de retard de l'alumne, si es dona el cas.

4. Traspàs d'informació	Equip docent del centre	Durant la setmana	<ul style="list-style-type: none"> • Proporcionar material que pot ser d'ajuda per els docents d'alumnes nouvinguts/des. • Comunicació fluida per intercanvi de materials i d'observacions al nouvingut/da. • Vetllar per l'educació i la integració de l'alumnat nouvingut
	Equip docent del centre	Durant les reunions d'Equip Docent	<ul style="list-style-type: none"> • Valorar l'evolució de l'alumne/a nouvingut. • Acordar noves estratègies, actuacions i suports, si és necessari.

4. Organització de l'escolarització

4.1 Itinerari curricular de l'alumne

L'alumne seguirà l'itinerari elegit en el punt 2.2 i que és el que s'ha considerat més adient a les seves necessitats.

“4.2 Avaluació alumnat nouvingut. Pla Intensiu Individualitzat (PII)”

Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres. Curs 2008-2009

Avaluació de l'alumnat nouvingut

Com la resta d'alumnat del centre, l'alumnat nouvingut que cursi ESO haurà de ser avaluat, almenys, trimestralment de les matèries curriculars cursades durant el trimestre. L'avaluació dels processos d'aprenentatge de cada alumne o alumna i la decisió sobre el pas de curs es durà a terme en relació amb els objectius del seu pla individualitzat. L'avaluació ha de ser contínua, amb observació sistemàtica i visió global del seu progrés d'aprenentatge, integrant les aportacions i les observacions efectuades en cada una de les matèries. En cap cas l'avaluació no ha de ser la suma o combinació numèrica de resultats obtinguts en les diverses matèries.

4.2.1 Normativa d'avaluació

Criteris generals – ESO

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes serà contínua, amb observació sistemàtica del procés d'aprenentatge de l'alumnat en cadascuna de les àrees i l'anàlisi global del progrés de cada alumne/a en cada curs i al llarg de l'etapa.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes es durà a terme en relació amb els objectius terminals de cada àrea i l'assoliment global de les competències bàsiques, tenint en compte que els objectius s'assoleixen mitjançant diferents tipus de continguts: fets, conceptes i sistemes conceptuals; procediments; i valors, normes i actituds. (...)

Tot i que determinades àrees contribueixen en més grau a obtenir les capacitats fonamentals de l'educació obligatòria, s'ha de procurar l'aprenentatge de les competències bàsiques des de totes les àrees i, per tant, des d'aquesta perspectiva, l'avaluació, com a observació i diagnòstic del progrés dels aprenentatges de l'alumnat, necessita la integració de les aportacions de tot el professorat que imparteix docència a un mateix alumne o alumna. (...)

Avaluació de l'alumnat nouvingut

Com la resta de l'alumnat del centre, l'alumnat nouvingut haurà de ser avaluat, almenys, trimestralment de les àrees curriculars cursades durant el trimestre. L'avaluació dels processos d'aprenentatge de cada alumne o alumna es durà a terme en relació amb els objectius del seu pla intensiu individualitzat (PII). L'avaluació ha de ser contínua, amb observació sistemàtica i visió global del seu progrés d'aprenentatge, integrant les aportacions i les observacions efectuades en cada una de les àrees. En cap cas l'avaluació no ha de ser la suma o combinació numèrica de resultats obtinguts en les diferents matèries.

Promoció de curs

(...) Si la junta d'avaluació decideix que els alumnes amb necessitats educatives específiques (alumnes amb necessitats educatives especials i alumnat nouvingut) han de seguir programes específics (adaptacions o modificacions curriculars individualitzades), aquests seran escolaritzats en el nivell i grup que, atenent la proposta educativa que se'ls formuli, es determini en l'adaptació o modificació curricular corresponent.

Dels cursos en què l'alumne/a segueixi una adaptació o modificació del currículum, se'n deixarà constància (Observacions sobre l'escolaritat) al llibre d'escolaritat de l'ensenyament bàsic.

Títol de graduat en educació secundària

L'obtenció del títol de graduat en educació secundària requereix la superació de totes les àrees.

Excepcionalment, la junta d'avaluació, considerant la maduresa en relació amb els objectius de l'etapa i les possibilitats de progrés, pot decidir l'obtenció del títol de graduat en educació secundària per part de l'alumnat que tingui una o dues àrees no superades, sempre que aquestes dues no siguin simultàniament d'entre les tres següents: llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura i matemàtiques. A aquests efectes es comptabilitzaran com una única àrea les cursades amb el mateix nom en diferents cursos.

El referent per analitzar l'assoliment dels objectius generals de l'etapa per part de cada alumne/a seran els criteris bàsics següents, que resumeixen aquests objectius, d'acord amb les finalitats de l'etapa:

- Haver assolit el grau de comprensió i d'expressió, oral i escrita, en català i en castellà, necessari per a la incorporació a la vida social i professional.
- Saber utilitzar les eines matemàtiques necessàries en situacions i problemes de la vida quotidiana.
- Disposar dels elements bàsics de comprensió del món en els seus aspectes científic, social, tècnic i artístic.
- Haver aconseguit el creixement personal necessari per viure d'una manera autònoma en les dimensions individual i social.

En qualsevol cas, per obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria és necessari haver assolit la capacitat d'utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials a Catalunya.

Per prendre la decisió caldrà el vot favorable d'un mínim de dos terços dels membres de la junta d'avaluació.

Atenció a l'alumnat nouvingut

Es considera alumne/a nouvingut l'alumne/a que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu en els darrers vint-i-quatre mesos i, excepcionalment, en els darrers trenta-sis mesos si procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del nostre.

Davant el xoc emocional que en aquest alumnat pot representar l'arribada a un entorn social i cultural completament nou, el centre preveu mesures específiques per tal que pugui sentir-se ben acollit i percebre el respecte envers la seva llengua i cultura. Cal organitzar els recursos i estratègies adequats perquè, al més ràpidament possible, pugui seguir amb normalitat el currículum i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar o social.

El centre dona una resposta personalitzada per garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització d'aquest alumnat, i estableix els criteris metodològics i els materials curriculars que facilitin la integració a les aules ordinàries des del primer moment.

Correspon al centre determinar les actuacions que es duren a terme per atendre les necessitats educatives d'aquest alumnat, així com els trets tècnics de les formes organitzatives i dels criteris metodològics que es considerin més apropiats.

Adaptacions del currículum per a l'alumnat nouvingut

L'aprenentatge de la llengua de l'escola és una de les primeres necessitats de l'alumnat que, sense conèixer-la, s'incorpora als centres educatius de Catalunya. Per això, a més de les activitats docents dedicades directament a l'ensenyament de la llengua catalana, tota la comunitat educativa ha de vetllar especialment per facilitar-ne l'aprenentatge.

L'especificitat del procés d'aprenentatge d'aquest alumnat, sovint incorporat durant el curs escolar, amb situacions singulars fruit de la diversitat d'edats, procedències i processos d'escolarització previs i especialment el fet de compartir el temps escolar entre l'aula d'acollida o altres estructures de suport i l'aula ordinària, fa necessària l'elaboració d'un pla individualitzat. Vegeu el protocol orientatiu al model "Elaboració de plans individualitzats per a l'alumnat nouvingut en l'etapa d'educació secundària".

Aquest document ha de recollir la informació obtinguda amb l'avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut, ha de prioritzar les necessitats educatives a treballar i ha d'establir els mecanismes de planificació, seguiment i avaluació del procés d'acceleració del seu aprenentatge, que li ha de permetre incorporar-se plenament, al més aviat possible, a la dinàmica habitual del seu grup classe de referència. I tot això s'ha de fer tenint en compte la diversitat de l'alumnat, la corresponsabilitat de tots els agents que intervenen en el seu aprenentatge i l'aplicació de criteris de coherència pel que fa a la planificació curricular de les matèries.

Els plans individualitzats han d'explicitar les característiques o situació de l'alumnat, les prioritats educatives, la proposta curricular i els emplaçaments en què es durà a terme, així com els criteris per al seguiment i l'avaluació dels aprenentatges d'aquest alumnat. Cal preveure la dotació dels suports necessaris amb tots els recursos del centre per a l'alumnat amb una escolarització prèvia deficient.

Els centres, en assignar la responsabilitat d'elaboració i actualització del pla individualitzat de l'alumne/a nouvingut que s'incorpora al centre, han de preveure la col·laboració del professorat d'orientació educativa i de l'EAP, quan les dificultats d'un alumne/a comportin necessitats educatives especials.

El PII és una iniciativa per facilitar el seguiment curricular per part dels alumnes nouvinguts de forma individualitzada. Estarà orientat a la promoció i adquisició de les competències bàsiques.

Està format per un document en què es concreten les decisions metodològiques, curriculars, avaluatives i organitzatives per a cada alumne nouvingut que s'apliquen seguint les pautes especificades en el protocol de centre."

5. Recursos humans i materials

5.1 Recursos Humans

Tenint en compte el professorat amb què compta el centre, en el moment de confeccionar els horaris l'equip directiu estableix un nombre variable de professors per cobrir les hores destinades a aula d'acollida.

Per a les actuacions del tutor se segueixen les indicacions proposades en el Pla d'Acollida de Centre del Departament d'Educació."

5.2 Recursos Materials

"El centre disposa de material de Compensatòria, Sedec (materials adaptats de diferents matèries) llibres, manuals de consulta, diccionaris i enciclopèdies. Amb aquests materials es va creant un fons específic de materials per a l'aprenentatge de la llengua.

També es disposa de 6 ordinadors amb connexió a internet i projector." A més també es pot fer ús de les aules d'informàtica, amb reserva prèvia i en funció de la seva disponibilitat.

Es creu important que cada departament tingui materials adaptats pels alumnes nouvinguts. Se sap que hi ha diversos nivells i que és difícil tenir activitats per tots aquests, però es podrien tenir activitats versàtils amb avaluacions diferents o que fossin fàcilment adaptables.

Actualment hi ha molts recursos a la xarxa i adaptacions curriculars, pensats per alumnes nouvinguts/des i que poden ajudar a professors i departaments. El portal XTEC n'és un d'ells i en facilita alguns a la seva pàgina web:

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/materials/>

A més, hi ha la possibilitat de realitzar petites representacions de teatre, on participin tant alumnes nouvinguts com de l'aula ordinària. Amb aquestes aprendran a treballar en equip i ajudar-se, a saber escoltar, practicar la lectura de la llengua i alhora perdre la vergonya a parlar-la fora de l'aula d'acollida, amb això també s'està reforçant la seva autoestima i fomentant la cohesió dins el centre.

Una altra proposta adreçada a l'aula d'acollida és el *Role playing*, aquesta és una tècnica d'aprenentatge en què es representa una situació que es pot donar a la vida real, semblant al teatre l'únic que en el teatre hi ha un guió.

En el cas de l'aula d'acollida, on un dels objectius és aprendre la llengua, doncs es començarà per situacions més fàcils del dia a dia. Per exemple anar a comprar a una botiga, entre els alumnes han de simular aquesta acció, uns fer de botiguers i els altres de compradors. Plantejant activitats de fora de l'institut no només es potencia la llengua sinó també la cohesió social.

També es podrien plantejar casos del dia a dia a l'institut, per exemple com solucionar una baralla, un conflicte que ha passat a la classe... On l'objectiu principal seria fomentar el respecte, la solidaritat, potenciar la diversitat, tots som iguals, no hi ha diferents... Aquesta activitat però té un risc que la tutora de l'aula d'acollida ha de tenir en compte i és que quan es planteja la situació a representar s'ha d'intentar que cap persona se senti directament identificada amb aquella i si és així, doncs fer canvi de papers, és a dir, que l'afectat faci el paper contrari del que va viure.

Es vol recomanar al professorat la lectura del llibre "L'acollida: Acompanyament d'alumnat nouvingut" de Francesc Carbonell <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/437.pdf>. Aquest dona una visió de com entendre l'acollida, i exposa actituds i actuacions perquè durant l'acollida hi hagi un procés d'adaptació i inserció social del nouvingut.

"5.3 Recursos Curriculars

En el moment de planificar el curs (desdoblament, crèdits variables, tutoria...), l'equip directiu, prèvia consulta a la Comissió de diversitat, es treballa en el disseny de crèdits adequats en funció de les necessitats d'aquest alumnat i es preveu la realització d'adaptacions curriculars.

Així mateix, es preparen activitats de tutoria per treballar l'educació cívica intercultural."

"5.4 Recursos Espacials

L'equip directiu destina un espai específic a l'aula d'acollida, en el qual es puguin distribuir adequadament els ordinadors i tot el material que pot ser adequat per a l'aprenentatge d'una nova llengua (pòsters i calendaris).

També s'ha de poder treballar en diferents racons, en cas que els alumnes de l'aula d'acollida realitzin dues activitats diferents."

6. Conclusions

No s'ha trobat cap estudi que demostrï que un pla d'acollida d'un institut sigui més o menys eficaç que el d'un altre, però si es pot saber internament si aquest té mancances o defectes i intentar millorar-lo. Això és el que s'ha intentat fer en aquest treball i s'espera que resolgui les mancances i problemàtiques detectades en el pla d'acollida del centre i quedi més clara la seva correcta aplicació, ja que d'això en depèn que la família i els alumnes tinguin una bona acollida i es motivin per seguir aprenent.

Aquests canvis no s'han pogut portar a la pràctica, i per tant es proposa al centre que l'intenti aplicar, per tal de comprovar si la proposta resol la problemàtica detectada o si es continuen detectant algunes mancances o problemes, d'aquesta manera el centre podrà redactar i aprovar una modificació definitiva del pla que resoldrà tota la problemàtica detectada.

A la web de la Generalitat hi ha un recull d'experiències i documents, de resultats d'integració de l'alumnat i en què es poden veure diferents punts de vista respecte al funcionament de l'aula d'acollida, però en cap moment s'especifica quin ha estat el procediment ni funcionament de coordinació del centre. Per tant, no s'ha pogut fer una anàlisi d'aquests sense saber quins aspectes del pla els hi ha permès millorar i, a la vegada, saber si les propostes de millora que han fet els hi ha resultat eficaç.

Una futura línia de recerca i investigació podria ser l'estudi de l'aplicació i efectivitat de diversos plans d'acollida, no només de resultats d'integració de l'alumnat sinó també de procediments, i veure quin és el millor per totes les parts, tot i això és molt difícil que el que es consideri millor funcioni a tots els centres, ja que cada un té les seves peculiaritats.

Aleshores, possiblement seria interessant que entre els centres poguessin compartir les diferents opinions i veure quins problemes s'han detectat i valorar si les propostes de millora els hi han estat d'utilitat. Cal tenir en compte, que això no implica que el seu pla sigui factible en un altre centre, ja que intervenen molts factors que poden afavorir-ne i/o perjudicar-ne el funcionament.

7. Referències bibliogràfiques

Benito Pérez, R.; González Motos, S. (2010). *De l'aula d'acollida a l'aula ordinària: orientacions per a la transició* (1a ed.). Barcelona: Fundació Jaume Bofill. ISBN: 978-84-693-3332-7. Recuperat de: <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/521.pdf>

Carbonell, F. (2006). *L'acollida: acompanyament d'alumnat nouvingut* (1a ed.). Barcelona: Eumo Editorial / Fundació Jaume Bofill. ISBN: 84-9766-175-3. Recuperat de: <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/437.pdf>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. (2004). *Pla per a la llengua i la cohesió social*. Consultat el 7 maig 2018 a: <http://www.xtec.cat/serveis/eap/e3900133/pdf/cohesio.pdf>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. (2009). *Pla per a la llengua i la cohesió social: Educació i convivència intercultural. Annex 1: Aules d'acollida*. Consultat el 7 maig 2018 a: http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0055/7192e6a8-1bb3-4030-b7f8-562ecd7ff933/annex1_aules_nov_09.pdf

Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. XTEC. Informació per a les famílies. Consultat 9 maig 2018 a: <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/informacio2/>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. XTEC. Notes per a la comunicació amb les famílies. Consultat 9 maig 2018 a: <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/acollida/notes/>

Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. XTEC. Materials i recursos. Consultat 30 maig 2018 a: <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/materials/>

Institut [...]. (26 de febrer 2016). *Pla Aula Acollida*. Versió 2.

Lago Martínez J.R. (2005). *Criteris per a la millora del plans d'acollida al alumnat nou vinguts en un procés d'assessorament*. Llicència d'estudis concedida pel Departament d'Educació per el curs 2004-2005. Consultat 7 abril 2018 a: www.xtec.cat/sqfp/licencies/200405/memories/903m.pdf

Llei orgànica 2/2006 d'educació, de 3 de maig. BOE, 16 maig 2006, núm. 106, p.1294-1341. Recuperat de: https://boe.es/boe_catalan/dias/2006/05/16/pdfs/A01294-01341.pdf